

Aan
Top-25 Belastingdienst

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Datum
8 april 2020

Auteur
UHB:
FJZ:
KETEN:

memo

2020-1343 Wet hardheidsaanpassing Awir

1. Wetsvoorstel/regeling

1.1. Beschrijving voorstel/regeling

De Wet hardheidsaanpassing AWIR voorziet in een:

1. Uitbreiding hardheidsclausule

De AWIR bevat een algemene hardheidsclausule voor de Awir, de daarop berustende bepalingen en de inkomensafhankelijke regelingen (Wet op de huurtoeslag, Wet op de zorgtoeslag, Wet kinderopvang, Wet op Kindgebonden budget). Dit wetsvoorstel bepaald dat bij ministeriële regeling voor groepen van gevallen tegemoet kan worden komen aan onbillijkheden van overwegende aard die zich bij de toepassing van specifiek genoemde bepalingen mochten voordoen.

Met opmerkingen [] Deze ziet op de uitbreiding van de hardheidsclausule voor de toekomst.

De algemene hardheidsclausule ziet in principe op toekomstige gevallen. De uitbreiding maakt het mogelijk dat de Minister van Financiën zonedig in overeenstemming met de ministers die het aangaat, kan bepalen dat een beleidsbesluit op grond van de algemene hardheidsclausule kan leiden tot herziening in het voordeel van de belanghebbende van onherroepelijk geworden beschikkingen tot vijf jaren na de laatste dag van het berekeningsjaar van de tegemoetkoming waarop de betreffende beschikking betrekking heeft.¹

Met opmerkingen [] Kunnen we nu al iets opnemen over de uitvoeringsgevolgen of moeten we de ministeriële regeling afwachten?

2. Invoering hardheidsregeling

Ook regelt dit wetsvoorstel dat in de Awir een wettelijke basis wordt opgenomen die het mogelijk maakt in gevallen waarin toepassing van de Awir en de daarop berustende bepalingen bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag heeft geleid tot bepaalde onbillijkheden van overwegende aard een tegemoetkoming toe te kennen. Deze regeling is gebaseerd op de in het Eindadvies van de Adviescommissie uitvoering toeslagen "Omzien in verwondering". Het gaat daarbij om onbillijkheden die voortkomen uit de eerbiediging van beperkingen die voortvloeien uit het wettelijke systeem en uit dwingende eisen van de rechtsorde. Deze onbillijkheden moeten zoals gezegd zodanig zijn dat het overduidelijk onredelijk is deze voor rekening van belanghebbenden te laten. Het gaat om gevallen waarin de vijfjaarstermijn voor herziening in het voordeel van de belanghebbende van een onherroepelijk geworden beschikking (tot vaststelling of tot terugvordering) omtrent kinderopvangtoeslag is verstreken.

Met opmerkingen [] @ [] graag bijdrage voor u-toets:

Met opmerkingen [] Deze hardheidsregeling is in feite hetzelfde als de herstel/compensatieregeling, maar dan voor meer dan 5 jaar terug.

¹ Artikel 21a Awir juncto artikel 5a Uitvoeringsregeling Awir.

3. Invoering vangnetbepaling (artikel 49 lid 9)

Ouders die van mening zijn met herziening of reparatie (regeling inzake compensatie CAF 11 en aanverwante zaken) niet of onvoldoende geholpen te zijn en menen in een bijzondere, schrijnende situatie te zitten, kunnen dit gemotiveerd bij Belastingdienst/Toeslagen melden. In het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld in de Awir een wettelijke basis op te nemen die het mogelijk maakt om voor deze gevallen een vangnetbepaling (amvb) op te stellen.

1.2. Getoetst voorstel

Versie en/of datum van de getoetste wettekst/regeling.

Indien er op later dan genoemde datum nog wijzigingen plaatsvinden op de getoetste tekst, moet worden gezien of herijking van deze uitvoeringstoets noodzakelijk is.

1.3. Beschrijving van de te beantwoorden vragen

Toelichtende tekst

2. Perspectief van de Belastingdienst

2.1. Interactie burgers/bedrijven

Hardheidsclausule:

In beginsel is dit geen wijziging van de bestaande hardheidsclausule, waardoor voor de huidige interactie geen gevolgen worden verwacht. Wanneer een specifieke groep wordt geïdentificeerd en opgenomen in de ministeriële regeling moet de impact opnieuw vastgesteld worden. Aandachtspunt daarbij is dat ook mensen die buiten de geïdentificeerde doelgroep vallen zullen proberen aanspraak te maken op de hardheidsclausule.

Invoering hardheidsregeling:

De hardheidsregeling ziet op casussen van 5 jaar terug en ouder. Burgers beschikken daardoor mogelijk niet (meer) over de juiste gegevens om een beroep te doen op deze regeling. Bij vragen kan dit complex zijn voor de interactie.

Invoering vangnetbepaling

Omdat de regeling teruggaat tot 2006 en omdat een groot aantal burgers niet te maken krijgen met compensatie voor of herstel van eerdere beschikkingen, zal een behoorlijk aantal burgers vermoedelijk een beroep doen op deze regeling. Dat aantal is op dit moment niet goed in te schatten.

2.1.1. Aard en omvang doelgroep

Hardheidsclausule:

In de regel gaat het bij een hardheidsclausule om een beperkt aantal belanghebbenden. De doelgroepen die in aanmerking komen voor de hardheidsclausule zijn op dit moment echter nog niet bekend. Daarom is niet goed in te schatten wat de aard en de omvang van deze doelgroep is. Wanneer een doelgroep wordt vastgesteld en opgenomen in de Ministeriële Regeling moet de impact worden vastgesteld.

Invoering hardheidsregeling

Sinds 2006 hebben een zeer groot aantal burgers kinderopvangtoeslag genoten, dit heeft ook geleid tot een groot aantal (hoge) terugvorderingen. De redenen

Met opmerkingen Deze is voor mensen die uiteindelijk geen herstel/compensatie hebben gekregen, maar van mening zijn er wel recht op te hebben.

heeft opmaak toegepast: Onderstrepen

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Cursief, Onderstrepen

heeft opmaak toegepast: Tekstkleur: Auto

Met opmerkingen : @ ; graag bijdrage voor u-toets:

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Cursief, Onderstrepen

heeft opmaak toegepast: Onderstrepen

heeft opmaak toegepast: Onderstrepen

voor deze terugvorderingen zijn divers van aard en leiden niet in alle gevallen tot een mogelijkheid van herstel. De omvang van de doelgroep is op zichzelf vermoedelijk al groot, daarnaast zullen ook een groot aantal burgers zich melden die in deze periode ook met terugvorderingen geconfronteerd zijn, maar die desondanks niet binnen de doelgroep vallen.

Invoering vangnetbepaling

Redenen voor terugvorderingen zijn zeer uiteenlopend. Veel terugvorderingen zijn niet het gevolg van het harde systeem of de CAF-aanpak, maar kunnen desalniettemin tot aanzienlijke hoogte oplopen. Belanghebbenden die in het verleden zijn geconfronteerd met dit soort terugvorderingen doen mogelijk een beroep op deze maatregel, ondanks dat zij er geen gebruik van kunnen maken. Alle aanvragen zullen echter behandeld moeten worden.

Toelichtende tekst

2.1.2. Communicatie

Hardheidsclausule:

Wanneer een doelgroep voor de hardheidsclausule is vastgesteld is het van belang dat hierover duidelijk gecommuniceerd wordt, zodat voor belanghebbende duidelijk is of zij binnen de vastgestelde doelgroepen vallen.

Invoering hardheidsregeling:

Duidelijke communicatie is zeer belangrijk. Voor de belanghebbende moet duidelijk zijn wat nodig is om beroep te kunnen doen op de regeling, wat hij daarvoor nodig heeft en ook wat hij wel en niet van de Belastingdienst kan verwachten.

Invoering vangnetbepaling

Het is van groot belang dat voor belanghebbende duidelijk is wat de regeling inhoud, op welke grond hij hiervan gebruik kan maken en hoe de procedure precies gaat verlopen. Naar verwachting zullen een behoorlijk aantal belanghebbenden ook met een afwijzing te maken krijgen, procedurele gerechtigheid is dan zeer belangrijk.

2.1.3. Dienstverlening

Toelichtende tekst (kies bij niet van toepassing, onder de gele vlag de optie nvt)

			
Interactie burgers/bedrijven			

2.2. Maakbaarheid systemen

Hardheidsclausule:

Op dit moment zijn geen aanpassingen in de systemen voorzien. Wanneer een doelgroep is vastgesteld, kan dit anders zijn.

Invoering hardheidsregeling:

Het is niet de verwachting dat systemen aangepast moeten worden.

Invoering vangnetbepaling

Het is niet de verwachting dat systemen aangepast moeten worden.

Met opmerkingen : @ graag bijdrage voor u-toets:

heeft opmaak toegepast: Lettertype: Niet Cursief, Onderstrepen

heeft opmaak toegepast: Onderstrepen

heeft opmaak toegepast: Onderstrepen

2.2.1. Gegevens en AVG-aspecten

Toelichtende tekst Hardheidsclausule:

Op dit moment worden geen effecten verwacht op gegevens en AVG-aspecten. Wanneer een doelgroep is vastgesteld, moet dit opnieuw beoordeeld worden.

Invoering hardheidsregeling:

De regeling gaat terug tot 2006, terwijl de verder dan de archieftermijn 12 jaar bedraagt. Dat betekent dat de Belastingdienst niet in alle gevallen over de juiste of relevante informatie beschikt. Het is de vraag of de burger daar zelf nog wel over beschikt. Het risico bestaat dat besluiten gemaakt moeten worden op onvolledige informatie.

Invoering vangnetbepaling

Het is niet de verwachting dat systemen aangepast moeten worden.

Gegevens zijn niet altijd aanwezig. Dat betekent dat een afweging gemaakt moet worden tussen de claim van de belanghebbende en de gegevens die nog wel beschikbaar zijn.

2.2.2. Massaal proces

Hardheidsclausule:

Op dit moment worden geen gevolgen verwacht voor het massaal proces. Wanneer een doelgroep is vastgesteld, moet dit opnieuw beoordeeld worden.
Toelichtende tekst

Invoering hardheidsregeling:

PM: ik verwacht dat dit buiten het massale proces om zal gaan.

Invoering vangnetbepaling

PM: ik verwacht dat dit buiten het massale proces om zal gaan.

2.2.3. IV-aspecten

Hardheidsclausule:

Op dit moment worden geen gevolgen verwacht voor IV-aspecten. Wanneer een doelgroep is vastgesteld, moet dit opnieuw beoordeeld.

Invoering hardheidsregeling:

PM

Invoering vangnetbepaling

PM

Toelichtende tekst

2.2.4. Bestuurlijke informatie

Toelichtende tekst

			
Maakbaarheid systemen			
Beslag portfolio:			

2.3. Handhaafbaarheid

2.3.1. Handhavingsstrategie

Hardheidsclausule:

Voor de handhaving zijn geen directe gevolgen. Dit zal beoordeeld moeten worden wanneer een doelgroep wordt vastgesteld per MR.

Invoering hardheidsregeling:

Geen gevolgen voor handhaafbaarheid.

Invoering vangnetbepaling

Geen gevolgen

2.3.1.

3. Vangnetbepaling

Belastingdienst/Toeslagen zal verzoeken, die worden ontvangen van ouders die mening in een bijzondere, schrijnende situatie te zitten en dit gemotiveerd melden, voorleggen aan een commissie (van wijzen) die vervolgens aan de hand van de verzoeken beoordeelt of, en zo ja welke bijzondere schrijnende gevallen zich voordoen ondanks de uitvoering van herziening, reparatie en compensatie. Aan de hand van de beoordeling door deze commissie en het advies van de commissie daarover kan vervolgens bij algemene maatregel van bestuur (amvb) worden bepaald in welke bijzondere, schrijnende gevallen tot een (onverplichte) tegemoetkoming wordt overgegaan. Na opstelling van het kader/regeling kan deze worden bekendgemaakt, waarna aan de daarvoor in aanmerking komende ouders die dat nog niet hebben gedaan opnieuw de gelegenheid kan worden geboden een beroep op de regeling te doen.

			
Handhaafbaarheid			

3.1.2.4. Fraudebestendigheid

Hardheidsclausule:

Er worden geen effecten verwacht voor de fraudebestendigheid. Wanneer een doelgroep is vastgesteld, moet dit opnieuw beoordeeld.

Invoering hardheidsregeling:

De hardheidsregeling gaat ver terug in de tijd. Dat betekent dat niet alle benodigde gegevens meer beschikbaar zijn bij de burger en/of de Belastingdienst. Dit betekent dat besluiten op onvolledige informatie genomen moeten worden. Dat vergt een afweging tussen gegevens die nog wel beschikbaar zijn en datgeen wat belanghebbende aangeeft wanneer hij beroep doet op de regeling. Wanneer uitsluitend afgegaan wordt op beschikbare gegevens, bestaat het risico dat de belanghebbende tekort gedaan wordt. Wanneer (bij gebrek aan gegevens) teveel uitgegaan wordt van uitsluitend het verhaal van de belanghebbende, bestaat het risico op misbruik van de maatregel.

Invoering vangnetbepaling

PM afhankelijk van uitwerking in AmvB.

Toelichtende tekst (kies bij niet van toepassing, onder de gele vlag de optie nvt)

			
--	---	---	---

heeft opmaak toegepast: Niet onderstrepen

Met opmaak: Standaard

Met opmaak: Insprong: Links: 0,01 cm, Geen opsommingstekens of nummering

Met opmerkingen Wat als er geen motivering bij zit?

Met opmerkingen : Moeten deze werkzaamheden worden meegenomen in deze toets? Waar wordt deze commissie gepositioneerd? Onder herstel of regulier?

Met opmerkingen Kunnen we stellen dat de uitvoeringsgevolgen pas kunnen worden ingeschat als het kader bekend is? Of weten we nu al dat het aantal laag genoeg is om te kunnen worden opgepakt met de bestaande capaciteit?

Fraudebestendigheid			
---------------------	--	--	--

3.2.2.5. Complexiteitsgevolgen

Hardheidsclausule:

Op dit moment past de hardheidclausule in het bestaande proces. Daardoor worden geen complexiteitsgevolgen verwacht. Wanneer een doelgroep is vastgesteld, moet dit opnieuw beoordeeld.

Invoering hardheidsregeling:

Er zal een afweging gemaakt moeten worden tussen de claims van belanghebbenden die een beroep doen op de regeling en de gegevens die nog beschikbaar zijn. Naar mate verder teruggedaan wordt in de tijd, zijn minder gegevens beschikbaar. Dat maakt de regeling zeer complex.

Invoering vangnetbepaling

PM

Toelichtende tekst (kies bij niet van toepassing, onder de gele vlag de optie nvt)

			
Complexiteitsgevolgen			

3.3.2.6. Risico procesverstoringen

Risico procesverstoringen:	groot / gemiddeld / klein
----------------------------	---------------------------

Hardheidsclausule:

Op dit moment past de hardheidclausule in het bestaande proces. Daardoor worden op dit moment geen procesverstoringen verwacht. Wanneer een doelgroep is vastgesteld, moet dit opnieuw beoordeeld. Toelichtende tekst (graag hierboven vet maken wat van toepassing is):

Invoering hardheidsregeling:

Voor het (her)beoordelen van beschikkingen is veel personele capaciteit nodig die niet elders ingezet kan worden. Dit kan verstrend zijn voor het reguliere proces van Toeslagen.

Invoering vangnetbepaling

Voor het (her)beoordelen van beschikkingen is veel personele capaciteit nodig die niet elders ingezet kan worden. Dit kan verstrend zijn voor het reguliere proces van Toeslagen.

3.4.2.7. Uitvoeringskosten en personele gevolgen

[illegible]

reken uren om naar fte met 1415 uren per jaar

uren	fte
	0,00

1415 volgt uit de handleiding overheidsstarieven 2020 (HOT)
HOT rekent 7,2u / werkdag (=36/5)

tbt TK- sjabloon	<i>incidenteel</i>	<i>structureel</i>							
Dienstverlening	€ 0	€ 0							
Handhaving/toezicht	€ 0	€ 0							
Automatisering	€ 0	€ 0							
personele gevolgen	0,0	0,0							
<i>tbt IV en cd IV&D</i>									
IV-dagen	0	0							
<i>tbt C&F en DO-control</i>			2020	2021	2022	2023	2024	2025+	
jaaraanpassingen	€ 0	€ 0	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€
bepert	€ 0	€ 0	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€
wijziging art. 10	€ 0	€ 0	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€
externe claim (ander ministerie)	€ 0	€ 0	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€
			0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€	0 k€

Toelichting: dubbelklikken om te wijzigen, indien extra regels nodig zijn in tabel, verzoek aan uitvoeringstoets@minfin.nl

3.4.1.2.7.1. Voorziene dekking uitvoeringskosten

Toelichting: geef aan hoe de in de tabel opgenomen uitvoeringskosten worden gedekt, bv. "de uitvoeringskosten worden gedekt op artikel 1, art. 9 of art. 10" bij fiscale wetgeving met aanvullende uitgaven of bv. "de uitvoeringskosten worden gedekt door ministerie x". Het gaat er hierbij om dat inzichtelijk wordt gemaakt wat de extra financieringsbehoefte is; wanneer dekking –deels- wordt voorzien uit reeds beschikbare capaciteit en budgettaire middelen, dient hier in de financieringsbehoefte rekening mee te worden gehouden. In dat geval, bv. bij jaaraanpassingen, kan worden volstaan met "de uitvoeringskosten worden opgevangen binnen de bestaande middelen".

3.5.2.8. Overige aspecten (juridisch en specials)

Toelichtende tekst

3.6.2.9. Invoeringsmoment

Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst. Dit is op...

Invoering mogelijk per:	dd - mm - 20jj
-------------------------	----------------

3.7.2.10. Eindoordeel

Eindoordeel:	...
--------------	-----

4.3. Implementatie en vervolg

Toelichtende tekst (bv. welke keten(s) is/zijn verantwoordelijk voor implementatie)

5.4. Samenvatting

Toelichtende tekst (maak bij het eindoordeel van de impact hieronder vet wat van toepassing is)

Impact:	ingrijpend / middelgroot / beperkt
---------	------------------------------------